

Raadsvoorstel

Raadsvergadering d.d.	11 mei 2026
Zaaknummer	546329
Portefeuillehouder	Werkgeverscommissie
Onderwerp	Opclassificatie Vlieland

Beslispunten

1. Een verzoek tot opclassificatie van de gemeente Vlieland aan het college van Gedeputeerde Staten van Fryslân te richten.

Samenvatting

Op grond van artikel 3.4 van de het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers kan een gemeente in een andere klasse worden geplaatst dan die waartoe zij ingevolge artikel 3.2 krachtens haar inwonertal hoort. Deze opclassificatie is een beleidsinstrument om de bezoldiging van (politieke) ambtsdragers in afzonderlijke gemeenten te kunnen verhogen. Vlieland is een eilandgemeente, die in vele opzichten op zichzelf is aangewezen. De hierbij vereiste bestuurslast steekt in uitzonderlijke mate uit boven de gebruikelijke bestuurslast in andere gemeenten van dezelfde inwonersklasse I. Opclassificatie is ons inziens gerechtvaardigd.

Aanleiding

Op grond van artikel 3.4 van de het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers kan een gemeente in een andere klasse worden geplaatst dan die waartoe zij ingevolge artikel 3.2 krachtens haar inwonertal hoort. Net als de andere Waddeneilanden heeft Vlieland sinds 2020 een opclassificatie naar inwonersklasse 2. Het besluit voor opclassificatie van Vlieland wordt genomen door Gedeputeerde Staten van Fryslân voor de duur van 6 jaar. Dat betekent dat de huidige opclassificatie afloopt op 1 januari 2027. Het is zaak een nieuw verzoek tot opclassificatie bijtijds aan te vragen.

Gemeente Vlieland behoort op grond van het inwonersaantal tot inwonersklasse 1. Gezien het bijzondere karakter en ligging van de gemeente steekt de bestuurslast in uitzonderlijke mate uit boven de gebruikelijke bestuurslast in andere gemeenten van dezelfde bewonersklasse. Daarnaast zijn de taken van politieke ambtsdragers de gelopen jaren significant zwaarder geworden. Een verzoek voor opclassificatie naar een hogere klasse (inwonersklasse 2) is ons inziens gerechtvaardigd.

Beoogd resultaat

Een bezoldiging voor de burgemeester en de wethouders die passend is bij de zwaarte van de functie.

Relatie met omgevingsvisie

geen

Argumenten

1.1 De bestuurslast steek in uitzonderlijke mate uit boven de gebruikelijke bestuurslast.

Vanwege de eilandsituatie en de toeristische druk - en daarmee samenhangend een aantal specifieke kenmerken - is het bestuurswerk intensiever en omvangrijker dan van gemeenten met een gelijk aantal inwoners. Dit zijn bijzondere omstandigheden die het rechtvaardigen om opnieuw een verzoek tot opclassificatie te doen.

Argumenten tot opclassificatie

De kern van de argumentatie is gelegen in een aantal onderwerpen, te weten de eilandpositie, de schaalgrootte, het voorzieningenniveau en de beleidsmatige uitdagingen waar de gemeente voor staat.

Eilandpositie

Als eiland zijn wij, zeker in de nachtelijke uren, minder goed bereikbaar bij calamiteiten en incidenten. We zijn dan de eerste periode op onszelf aangewezen. Er zijn qua materiaal, materieel, maar ook qua menskracht en bestuurlijke bereikbaarheid voor de openbare orde en veiligheid voorzieningen en waarborgen ingericht om adequaat in te kunnen spelen op alle soorten calamiteiten en incidenten.

Het streven naar een goede leefbaarheid voor onze inwoners brengt lastige vraagstukken met zich mee. Het is belangrijk dat het onderwijs op peil blijft, dat er voldoende sportfaciliteiten zijn, goede gezondheidszorg, maar ook het kunnen blijven wonen van onze ouderen op het eiland. Allemaal vraagstukken die vaak lastiger in te vullen zijn. Een eilandgemeente kan daarbij niet leunen op voorzieningen e.d. van een nabij gelegen buurgemeente, zoals kleine gemeenten op het vaste land dat wel kunnen.

Er wordt zoveel mogelijk samengewerkt met de andere Waddeneilanden en de walgemeenten, maar dat neemt niet weg dat alle voorzieningen op alle eilanden zelf aanwezig moeten zijn. Ook bestaan er veel andere samenwerkingsverbanden. Tegelijkertijd is samenwerking ook tijdrovend en daarmee kostenverhogend gezien de eilandpositie.

Schaalgrootte

Vlieland heeft zo rond de 1.250 inwoners; daarnaast verblijven er in het steeds langer wordende toeristenseizoen gemiddeld 240.000 toeristen per jaar op het eiland. Indien we dit gelijk over het hele jaar verspreid zouden hebben, dan hebben we er zo'n 20.000 inwoners per maand bij. Het eiland is qua infrastructuur en ruimtelijke ordening daarmee ingericht op een grotere schaal dan gebruikelijk op grond van de klasseindeling. Dat geeft overeenkomstig een grotere bestuurlijke verantwoordelijkheid. Een gemeente met 20.000 inwoners is ingedeeld in inwonersklasse 3.

Voorzieningenniveau

Dit argument ligt in het verlengde van de eilandpositie en schaalgrootte. Alle voorzieningen moeten op het eiland zelf aanwezig zijn, we kunnen geen gebruik maken van voorzieningen in aangrenzende gemeenten. Alle aanwezigen op het eiland maken gebruik van de gemeentelijke voorzieningen. Die voorzieningen moeten niet alleen ingericht en ontwikkeld worden op een grotere schaal, denk aan straten, wegen, voetpaden en fietsroutes, maar moeten ook onderhouden worden. Daarnaast is er nog de problematiek rondom verwerking van vuilnis en afvalwater die met de vele toeristen groter is dan onze formele schaalgrootte zou doen vermoeden.

Beleidsmatige uitdagingen

Het bestuur van de gemeente Vlieland heeft ten slotte rekening te houden met unieke beleidsmatige uitdagingen, bijzondere wet- en regelgeving en afstemming tussen verschillende sectoren. Onze economische structuur is grotendeels gericht op recreatie en toerisme, maar kent spanningsvelden met de natuur en leefbaarheid van eigen inwoners. We zien ons geconfronteerd met een steeds krappere en eenzijdige arbeidsmarkt alsmede een krappe woningmarkt en we moeten rekening houden met internationale richtlijnen met betrekking tot het waddengebied en natuurgebieden. Kortom voldoende bestuurlijke uitdagingen.

Gelijk aan andere waddengemeenten en toeristische (kust)gemeenten

De gemeente Vlieland is met haar verzoek tot opclassificatie geen uitzondering. Ook de andere Waddengemeenten doen periodiek een verzoek tot opclassificatie. Deze wordt door Gedeputeerde Staten telkenmale toegekend, net als bij diverse andere toeristische (kust)gemeenten in Nederland.

Kanttekeningen/risico's

1.1 De opclassificatie geldt voor alle politieke ambtsdragers.

Niet alleen de burgemeester, maar ook de wethouders komen hiermee in een hogere bezoldigingsschaal. Dat heeft ook invloed op pensioen- en wachtgeldregelingen, die door de gemeente betaald moeten worden.

De vergoeding voor raadsleden blijft gelijk omdat voor de eerste vier inwonersklassen een zelfde vergoeding voor raadsleden geldt.

1.2 Niet aanvragen van opclassificatie

Niet aanvragen van opclassificatie vermindert de kans op het aantrekken van ervaren politieke ambtsdragers. Andere gemeenten hebben immers het voordeel van hogere bezoldiging en uitgebreidere arbeidsvoorwaarden. Daarbij zien we een landelijke terugloop van bereidwilligheid om toe te treden tot het ambt van burgemeester of wethouder. Intimidatie en bedreigingen zijn daar inmiddels debet aan.

Uitvoering

Indien de gemeenteraad instemt met dit voorstel zal er een verzoek aan het college van Gedeputeerde Staten van Fryslân worden gedaan, die hierover een besluit zal nemen.

Communicatie

Het verzoek tot opclassificatie zal aan het College van Gedeputeerde zaken worden gezonden.

Financiën

Het verschil tussen inwonersklasse 1 en 2 bedraagt qua bezoldiging van de politieke ambtsdragers op Vlieland ruim € 30.000 bruto per jaar, exclusief pensioengelden en wachtgeldreservering. Het hernieuwde verzoek tot opclassificatie naar inwonersklasse 2 heeft geen gevolgen voor de begroting. Indien Vlieland geen verzoek doet tot opclassificatie, valt ze terug in inwonersklasse 1. Ook dat heeft voorlopig geen gevolgen voor de begroting. De nieuw aan te stellen wethouders ontvangen hun bezoldiging, voor de gehele duur van hun

aanstelling, volgens de inwonersklasse die nu geldend is, dus volgens inwonersklasse 2. De terugval naar inwonersklasse 1 zal wel gevolgen hebben voor nieuwe (her)benoemingen vanaf 1 januari 2027, zoals voor de burgemeester. Als bezuiniging heeft de terugval naar inwonersklasse 1 daarom een geringe positieve invloed op de begroting van de komende jaren. Pas over 4 jaar zou het besluit tot de terugval naar inwonersklasse 1 effectief zijn terug te vinden zijn in de begroting.

Juridische Zaken

Artikel 3.4 van de het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers is van toepassing:

Artikel 3.4. Opclassificatie

1 Op grond van bijzondere omstandigheden kunnen gedeputeerde staten van de provincie waarin de betrokken gemeente ligt, de gemeenteraad gehoord, een gemeente voor de toepassing van artikel 3.2 voor een bepaald tijdvak in een hogere klasse plaatsen dan die waartoe zij op grond van haar aantal inwoners behoort.

2 Gedeputeerde staten kunnen na afloop van het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, een nieuw tijdvak vaststellen.

3 Van het tot verhoging strekkende besluit doen gedeputeerde staten onmiddellijk schriftelijk mededeling aan Onze Minister.

Bijlagen

1. Conceptbrief aan Gedeputeerde Staten Fryslân

Vertrouwenscommissie, 30 maart 2026

H. Veerdig, voorzitter

G. van Essen, griffier

De raad van de gemeente Vlieland,

1. heeft het voorstel van de vertrouwenscommissie van 30 maart 2026 gelezen;

Besluit

1. Een verzoek tot opclassificatie van de gemeente Vlieland aan het college van Gedeputeerde Staten van Fryslân te richten.

Besloten in de openbare raadsvergadering van 11 mei 2026

De griffier,

De voorzitter,

G. van Essen

M. Schrier